

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-06-03 kl. 13:00-15:00
Plats	Triangeln 1-2, stadshusets konferensanläggning
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Andréas Schönström (S) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Stefana Hoti (MP) Emma-Lina Johansson (V) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Charlotte Bossen (C) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) Anders Rubin (S) ersätter Rose-Marie Carlsson (S)
Ej tjänstgörande ersättare	Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sara Wettergren (L) Måns Berger (MP) Anders Skans (V) John Roslund (M) John Eklöf (M) Tony Rahm (M) Anton Sauer (C) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)
Övriga närvarande	Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige) Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Eva Bertz (L) (Kommunalråd) Simon Chrisander (L) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Anna Westerling (Ekonomidirektör) Ann Andersson (Budgetchef) Micael Nord (Avdelningschef) Carina Tempel (HR-direktör)
Underskrifter	Sekreterare ..... Anna-Lena Alnerud Ordförande ..... Katrin Stjernfeldt Jammeh Justerande ..... Torbjörn Tegnhammar

Anders Mellberg (Kommunikationsdirektör)
Nicklas Sjöqvist (Presschef)
Heléne Norberg (Avdelningschef)
Karin Ringman Ingvarsson (Kanslichef)
Eva Marie Tancred (Ärendekoordinator)
Daniel Olsson (Sektionschef)
Lotta Liedberg (Nämndsekreterare)
Pernilla Mesch (Sekreterare)
Linn Eilertsen (Förskolelärare, förskoleförvaltningen)

Utses att justera

Torbjörn Tegnhammar

Justeringen

Protokollet omfattar

§221

§ 221 Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblematik

STK-2019-76

Sammanfattning

Stadskontoret har utifrån ett uppdrag från kommunstyrelsen och tillsammans med en arbetsgrupp bestående av representanter från ett antal förvaltningar tagit fram ett förslag på hur det fortsatta stadsövergripande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck kan bedrivas. Förslaget utgår från slutsatserna i den kartläggning av det hedersrelaterade våldet och förtryckets omfattning i Malmö stad som genomfördes under 2018 samt från en inventering och nulägesbild som genomförts av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Kommunfullmäktige föreslås besluta följande: arbetsmarknads- och socialnämnden får i uppdrag att samordna stadens fortsatta arbete och berörda nämnder får i uppdrag att medverka, berörda nämnder får i uppdrag att se över sitt kompetensutvecklingsbehov och arbetsmarknads- och socialnämnden får i uppdrag att genomföra en utvärdering av de insatser som skett inom ramen för den stadsövergripande samordningen. Stadskontoret föreslås redovisa utvärderingen till kommunfullmäktige senast fjärde kvartalet 2022. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget föreslås kommunstyrelsen besluta att anslå medel till arbetsmarknads- och socialnämnden ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige ger arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att samordna stadens fortsatta arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt ger tekniska nämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden i uppdrag att medverka utifrån respektive nämnds kärnuppdrag, ansvarsområden och verksamhet.
2. Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, funktionsstödsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att se över sitt kompetensutvecklingsbehov gällande hedersrelaterat våld och förtryck och göra en planering för hur sådan kompetensutveckling ska ske.
3. Kommunfullmäktige ger arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att genomföra en utvärdering av de insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck som genomförs inom ramen för den stadsövergripande samordningen under år 2020 och år 2021. Kommunstyrelsen redovisar inkommen utvärdering till kommunfullmäktige senast fjärde kvartalet 2022.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

1. Kommunstyrelsen anslår, under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med redovisade förslag i ärendet, 300 000 kronor för år 2020, 700 000 kronor för år 2021 och 300 000 kr för år 2022 ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar till arbetsmarknads- och socialnämnden avseende samordning av och utbildningsinsatser inom det stadsövergripande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Beslutsgång

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Charlotte Bossen (C) yrkar att ärendet återremitteras till berörda nämnder med motiveringen att ta fram konkreta åtgärder kopplade till mätbara mål.

Torbjörn Tegnhammar (M) yrkar att beslutspunkt 1 ändras till att uppdraget ges till kommunstyrelsen istället för till arbetsmarknads- och socialnämnden samt att tidplanen i beslutspunkt 3 ändras till det andra kvartalet 2022.

Magnus Olsson (SD) yrkar bifall till Torbjörn Tegnhammars (M) yrkande om att ändra tidplanen i beslutspunkt 3.

Ordförande ställer först proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras till berörda nämnder och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer sedan proposition på arbetsutskottets förslag mot Torbjörn Tegnhammars (M) yrkanden och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Charlotte Bossen (C) reserverar sig muntligen mot beslutet att ärendet avgörs idag och inte återremitteras till berörda nämnder.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig muntligen mot beslutet till förmån för Torbjörn Tegnhammars (M) yrkande om att ändra tidplanen i beslutspunkt 2.

Torbjörn Tegnhammar (M), Håkan Fäldt (M), Helena Nanne (M) och Charlotte Bossen (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en gemensam skriftlig reservation, bilaga 35.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) lämnar in ett särskilt yttrande på ärendet i sin helhet, bilaga 36.

Stefana Hoti (MP) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 37.

Emma-Lina Johansson (V) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 38.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 200518 §324 med Reservation (M)
- Ärendet utgick KSAU 200224 §123
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200224 Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblematik

- Förslag från arbetsgrupp om fortsatt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck STK-2018-2
- Rapport - Inventering av insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck Malmö 2019
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 191030 § 369 med Reservation (SD) och Särskilt yttrande (MP) och (M+C)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 191031 § 141 med Reservation (M+C)
- Remissvar från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 191023 §132
- Remissvar från funktionsstödsnämnden
- Förskolenämnden beslut 191023 § 125 med Särskilt yttrande (V)
- Remissvar från förskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 191023 §158 med Reservation (SD) och (M+C) och Särskilt yttrande (V) och (MP)
- Remissvar från grundskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 191025 § 116 med Särskilt yttrande (C+M)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 191017 § 148
- Remissvar från fritidsnämnden
- Kulturnämnden beslut 191023 §113
- Remissvar från kulturnämnden
- Tekniska nämnden beslut 191023 § 250 med Särskilt yttrande (M+C) och (V)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Miljönämnden beslut 191029 §162
- Remissvar från miljönämnden
- Servicenämnden beslut 191022 §104 med Särskilt yttrande (SD)
- Remissvar från servicenämnden
- Tjänsteskrivelse från servicenämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 191017 §266
- Remissvar från stadsbyggnadsmännen
- Det hedersrelaterade våldets och förtryckets uttryck och samhällets utmaningar 2018 Malmö stad

Reservation

Kommunstyrelsen 2020-06-03

Ärende 33. Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblematik

Moderaterna och Centerpartiet yrkade bifall till Moderaternas och Centerpartiets reservationer i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2019-10-31 och i grundskolenämnden 2019-10-23.

Moderaterna Centerpartiet konstaterar att ärendet endast lyfter fram olika typer av utbildningsinsatser. Detta är inte tillräckligt. Det är oroväckande att det saknas såväl mätbara mål som en handlingsplan med åtgärder för att motverka hedersproblematik. Enligt Malmö stads egen hederskartläggning lever 9 procent av Malmös niondeklassare med en våldsnorm, 20 procent med en oskuldsnorm och 30 procent av de pojkar som lever med en oskuldsnorm är negativa till att Sveriges lagar ger män och kvinnor samma rättigheter. Denna situation är ett av de största hoten mot en sammanhållen stad och mot Malmö stads integrationsarbete. I ljuset av detta är det synnerligen allvarligt att Malmö stads styrande minoritet underlåter att lägga fram en solid handlingsplan och mätbara mål i arbetet med att motverka hedersförtryck.

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget förslag.

Torbjörn Tegnhammar (M)

Håkan Fäldt (M)

Helena Nanne (M)

Charlotte Bossen (C)

Med instämmande av

John Roslund (M)

John Eklöf (M)

Tony Rahm (M)

Anton Sauer (C)

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2019-76

Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblem

Förslaget till beslut är att arbetsmarknads- och socialnämnden får i uppdrag att samordna stadens fortsatta arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetsmarknads- och socialnämnden ska även genomföra en utvärdering av de insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck som genomförs inom ramen för den stadsövergripande samordningen under 2020 och 2021.

För dessa viktiga uppdrag får arbetsmarknads- och socialnämnden ett anslag på 300 000 kr för år 2020, 700 000 kr för år 2021 och 300 000 kr för år 2022. Problemet är att arbetsmarknads- och socialnämnden har år efter år haft underskott på flera hundra miljoner kr. Nämnden genomför ständiga åtgärder för att minska sitt underskott.

Sverigedemokraterna anser inte att arbetsmarknads- och socialnämnden är den nämnd som borde få detta mycket viktiga uppdrag då nämnden verkar ha svårt att klara av de uppdrag som den redan har.

Sverigedemokraterna menar att det behövs politiskt ledarskap i denna fråga. I grundskolenämndens remissvar i detta ärende kan man läsa att begreppet "hedersrelaterat våld och förtryck" är "omdiskuterat" och att en "oreflekterad användning av begreppet kan leda till generaliseringar eller att olika grupper ställs mot varandra". Det är uppenbart att vissa förvaltningar fortfarande lever i det förgångna när politiker som Mona Sahlin (S) förnekade att hedersvåld överhuvudtaget fanns.

Hedersvåld finns och det spelar ingen roll vad konsekvenserna blir av att vi pratar om det. Vi måste motverka hedersvåldet även om konsekvensen blir att en och annan känner sig kränkt. Det viktiga är att hjälpa de unga flickor och pojkar som får växa upp i Sverige, i ofrihet.

I Sverigedemokraternas budgetreservation 2020 föreslog vi att arbetsmarknads- och socialnämnden skulle tilldelas 3 miljoner kr för att upprätta ett kompetenscenter som fortsätter kartlägga hedersförtrycket i Malmö samt fungerar som ett nav för arbetet mot hedersförtryck.

Vår bedömning är därmed att det behövs minst tio gånger den summa som styret vill anslå för att på allvar kunna motverka hedersvåldet i Malmö.

Sverigedemokraterna vill även tillägga att när det gäller kompetenshöjningar för förvaltningarna så måste Malmö stad nå ut till de organisationer inom civilsamhället som arbetar med och hjälper människor som är drabbade av hedersvåld, t.ex. Glöm Aldrig Pela och Fadime (GAPF).

Organisationer som RFSL som först på senare år har erkänt att hedersvåldet överhuvudtaget existerar, och gjort detta endast för att öka sina intäkter, är inte trovärdiga i denna fråga.

Sverigedemokraterna lämnade in en muntlig reservation på sammanträdet.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman-Persson (SD)

2020-06-03

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen, 2020-06-03

Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblematik

Diarienumr: STK-2019-76

Malmö ska vara en jämställd och jämlik stad där alla Malmöbor har möjlighet att utvecklas och känna framtidstro. Därför är det fullständigt oacceptabelt att delar av Malmös befolkning dagligen får sina mänskliga rättigheter kränkta och sina liv begränsade. Hederskartläggningen som gjordes 2017-2018, på initiativ av Miljöpartiet, visar tydligt att allt för många barn och unga i Malmö drabbas av hedersstrukturer, såsom kontroll, begränsning, hot och våld.

Medvetandet i Malmö stads verksamheter har höjts efter kartläggningen, vilket är bra. Det finns mer arbete kvar att göra, och politiker likväl som förvaltningar måste fortsätta sätta fokus på problematiken. Vi ser positivt på att arbetsmarknads- och socialnämnden får i upprdrag att samordna stadens fortsatta arbete mot hedersvåld och förtryck.

För Miljöpartiet de gröna
Stefana Hoti, ledamot kommunstyrelsen

Med instämmande av
Måns Berger, ersättare kommunstyrelsen

Vänsterpartiet

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2020-06-03: Ärende 33. Nulägesbild av Malmö stads insatser mot hedersproblematik

Remissen bygger på en rapport och en studie om arbetet med dessa frågor i Malmö, Stockholm och Göteborg. Studien är tydlig med att det som behövs för att bedriva ett framgångsrikt arbete mot hedersproblematik är långsiktiga och djupgående satsningar. Dessa satsningar behöver fokusera på att höja kunskapsnivån bland stadens anställda, skapa möjlighet för kvinnor och män att aktivt delta i samhällslivet, stärka jourer och skyddande boenden som stöttar de utsatta, samt stärka socialtjänsten. Vänsterpartiet ser mycket allvarligt på att ca 30 % av Malmös niondeklassare idag lever med någon form av hedersrelaterat våld och/eller förtryck. Att så många unga människor lever med begränsningar av sina fri- och rättigheter är mycket oroväckande.

För att stärka Malmö Stads arbete behöver arbetet starta tidigt i förskolan. Det krävs en långsiktig och seriös finansiering av Malmös förskolor, mindre barngrupper och mer utbildad personal så att personalen kan ge barnen det stöd och den trygghet de behöver. Den effektiviseringspolitik som förs av den i Malmö styrande minoriteten leder Malmö i felaktig riktning då finansieringen därigenom blir omöjlig.

Förskolan ska vara en trygg plats där barn ska få stöd och möjlighet att utvecklas till självständiga individer. Barnen ska gå i en tillåtande och stöttande förskola, en förskola de litar på och de känner sig trygga i. Det är så dessa barn kan få tryggheten att berätta om sina problem och det är bara i en kunnig och resursstark förskola som barnen sedan kan få bra hjälp. Vänsterpartiet vet att det bara är genom att våga satsa som vi kan komma tillrätta med våra problem, och att detta är något vi alla skulle gynnas av.

Vänsterpartiet vill också betona vikten av att kunskaps- och kompetenshöjande insatser erbjuds grundskolans personal. Vi menar att personalen behöver grundläggande och fördjupad kunskap inom området för att kunna uppmärksamma hedersproblematik och arbeta både främjande och förebyggande. Vi anser att det är bra att Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett fortsatt samordningsansvar för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och att det är positivt att arbetet sker i samråd med PI. Vi tror dock inte att det är en framkomlig väg att lägga ansvaret för att kunskapen implementeras på skolorna på de s.k. processtödarna. Dessa pedagoger har redan idag svårt att få tiden att räcka till för sitt ordinarie uppdrag; att undervisa elever. Det behövs samlad och professionell kompetens på området som idag finns inom andra delar av Malmö stad för att ge kompetenshöjande insatser till grundskolans personal.

Arbetet mot hedersproblematik och andra typer av våld och förtryck inom familjen är viktigt för kommuner och andra institutioner. Förslagen att höja kunskapen och tillgängligheten på mötesplatser för unga och att tillgodose behovet av skyddade boenden är två viktiga frågor, men skrivningarna kan vara starkare med tydliga krav på fastighetsägare att tillhandahålla bostäder. Hedersvåld och annat våld och förtryck inom familjen pågår som regel i familjens gemensamma bostad. En stor del av stadens invånare bor i flerbostadshus, och många av dessa i det kommunala bostadsbolaget MKB. Det boendesociala arbete som boende- och husvärdar gör där genom att finnas närvarande och stödja positiv kontakt mellan grannar skulle kunna vara en viktig möjlighet att nå ut med kunskap och kontakter till resurser kring hjälp och stöd i en situation där någon är utsatt i sin hemmiljö. Forskning visar att dessa "tunna band" som ytliga kontakter består av kan göra väldigt

Vänsterpartiet

stor skillnad för en utsatt person. Små insatser, som att till exempel sätta upp ett kontaktnummer på en anslagstavla eller ställa en fråga hur någon mår, kan göra livsavgörande skillnad för en individ. Genom att utbilda hus- och boendevärdar kring dessa frågor och skapa särskilt utformade kampanjer kan Malmö stad bidra till att rädda liv.

Malmö 2020-06-03

Emma-Lina Johansson (V)

Med instämmande av

Anders Skans (V)